

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט הישום אבו שחאדה

**בעניין: המאשימה – מדינת ישראל
באמצעות מס הכנסה חקירות ירושלים
ע"י עוה"ד שלי בנימין בטאט**

נגד

הנאשמים
1. אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח
בע"מ
3. רחמים מימון
ע"י עוה"ד טל ששון ועו"ד עופר רחמני

ה כ ר ע ת – ד ין לגבי נאשמים 1 ו-3

כתב האישום .א.

1. כתב האישום המקורי כלל שלושה נאשמים: נאשמת 1, אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ (להלן: **החברה**) שהינה חברה פרטית אשר עוסקת בעבודות בניין ואשר מחויבת להגיש דו"חות לפקיד השומה על הכנסותיה לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א – 1961 (להלן: **פקודת מס הכנסה**); נאשם 2, אהרון מימון, בתוקף תפקידו כמנהל פעיל של החברה (להלן: **אהרון**); נאשם 3, רחמים מימון, בתוקף תפקידו כמנהל פעיל של החברה (להלן: **הנאשם**). כמו כן, הנאשם הינו בנו של אהרון.

2. כתב האישום המקורי כלל חמישה אישומים לפי הפירוט שלהלן:

א. באישום הראשון יוחסו לאהרון ולחברה העבירות הבאות: אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה וכן אחריות מנהלים לפי סעיף 224א לפקודת מס הכנסה (להלן: **העבירות**). על פי עובדות האישום הראשון, אהרון והחברה לא הגישו לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיה של החברה לשנת המס 2007.

<http://www.CapiTax.co.il/Attachments/50750-09-11.pdf>

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 11-09-50750 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

- ב. באישום השני יוחסו לאהרון ולחברה ביצוען של העבירות וזאת עקב כך שלא הגישו דו"ח על הכנסותיה של החברה לשנת המס 2008.
- ג. באישום השלישי יוחסו לחברה, לאהרון ולנאשם ביצוען של העבירות וזאת עקב כך שלא הגישו לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיה של החברה לשנת המס 2009.
- ד. באישום הרביעי יוחסה לאהרון עבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה וזאת עקב אי הגשת דו"ח על הכנסותיו לשנת המס 2008.
- ה. באישום החמישי, יוחסה לאהרון עבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה וזאת עקב אי הגשת דו"ח על הכנסותיו לשנת המס 2009.
3. בדיון שהתקיים בפני ביום 25.6.15 המאשימה הצהירה שאושרה המרה של כתב האישום כנגד אהרון לקנס מנהלי, ומאחר שכבר שילם את הקנס, ביקשה למחוק אותו מכתב האישום. כמו כן, המאשימה ציינה כי בקשתו של הנאשם להמרת העבירה שיוחסה לו באישום השלישי לקנס מנהלי נדחתה. לפיכך, הוריתי על מחיקתו של אהרון מכתב האישום וההליך המשיך, כולל שמיעת ראיות, בעניינם של החברה והנאשם. התוצאה המעשית של מחיקתו של אהרון מכתב האישום היא כדלקמן:
- א. העבירות באישומים 1 ו-2 מיוחסות כעת רק לחברה, וזאת רק לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, כאשר סעיף 224א שעניינו "אחריות מנהלים" נמחק מעצם מחיקתו של אהרון מכתב האישום.
- ב. העבירות באישום השלישי, נותרו כנגד החברה והנאשם.
- ג. האישומים 4 ו-5 נמחקו מכתב האישום באופן אוטומטי בעקבות מחיקתו של אהרון מכתב האישום.

ב. טענות הנאשם והחברה

4. הנאשם והחברה לא חלקו על כך שנאשמת 1 היתה אמורה להגיש דו"חות על הכנסותיה לפקיד השומה וכי באישומים 1, 2 ו-3 הדו"חות לא הוגשו. בכל הנוגע לחברה, לא היתה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

מחלוקת שהעבירה של אי הגשת דו"ח לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה אכן בוצעה. כמו כן, לא הועלתה כל טענת הגנה מכל מין וסוג בעניינה של החברה. בנסיבות אלה, הנני מרשיע את החברה, נאשמת 1, בביצוען של העבירות הבאות:

א. באישום הראשון, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

ב. באישום השני, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

ג. באישום השלישי, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

5. בנסיבות אלה, הכרעת הדין למעשה מצטמצמת לשתי טענות מרכזיות שאותן העלה הנאשם לגבי האישום היחידי שרלוונטי לגביו, והוא האישום השלישי:

א. הנאשם טוען שהוא לא "מנהל פעיל" בחברה ולכן לא חלה עליו כל אחריות להגשת הדו"חות.

ב. הנאשם טוען שעומדת לו טענה של הגנה מן הצדק וזאת בשל אכיפה בררנית בינו לבין אהרון, בכך שהמאשימה הסכימה למחוק את אהרון מכתב האישום ולהסתפק בעניינו בקנס מנהלי, ובעוד שלגביו לא הסכימה לעשות כן. לפיכך, הנאשם טוען שתוצאה זו פוגעת בעקרונות ההגינות והצדק ומחייבת למחוק גם אותו מכתב האישום, כפי שנעשה לגבי אהרון.

אדון כעת בכל אחת מהטענות הנ"ל בנפרד.

ג. הטענה שהנאשם אינו "מנהל פעיל"

6. הטענה של הנאשם שאינו מנהל פעיל דינה להידחות מאחר ואין בה ממש. הראיות שהוצגו בפניי מלמדות באופן ברור שמדובר ב-"מנהל פעיל", לכל דבר ועניין. ואבהיר:

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

- א. רישום כמנהל על פי מסמכי ההתאגדות של החברה: על פי מסמכי ההתאגדות של החברה, הדירקטורים של החברה הם אהרון והנאשם. הנאשם גם מחזיק אחוז אחד מסך המניות של החברה (ת/2).
- ב. הנאשם הוא מורשה חתימה של החברה: הנאשם אישר שהוא מורשה חתימה בחברה לרבות לעניין ניהול חשבון הבנק של החברה וחתימה על שיקים בשמה (ראו הודעתו של הנאשם מיום 27.7.09, ת/1, ש' 7-8).
- ג. הנאשם עבד בחברה והיה מעורב בפעילותה השוטפת: הנאשם הינו הנדסאי בניין במקצועו והיה מעורב במהלך שנות פעילותה של החברה בפרויקטים השונים שבוצעו על ידה ושימש כמנהל עבודה באתרים שונים (ראו: הודעתו של הנאשם מיום 3.3.11, ת/3, ש' 6 – 7 וכן ראו עדותו של רואה החשבון של החברה, יעקב סורנו, פרוט' עמ' 35 ש' 22; ראו גם עדותו של אהרון בהודעתו מיום 1.5.11, ת/4, ש' 5 – 12, שמתייחסת לעבודתו ופעילותו של הנאשם בחברה בשנת המס 2009, מושא האישום השלישי).
- ד. הנאשם היה בקשר שוטף עם רואה החשבון של החברה: כידוע, תפקידו של רואה החשבון הוא לנהל את ספריה של החברה על פי דיני המס ולשמש ממשק בין אהרון, הנאשם והחברה מצד אחד לבין רשויות המס מצד שני. רואה החשבון של החברה העיד שהנאשם קיים קשר עימו לגבי ענייניה הכלכליים של החברה והוא ראה באהרון ובנאשם כשתי דמויות שאחד משלים את השני (ראו: הודעתו של הנאשם מיום 3.3.11, ת/3, ש' 9 וגם עדותו של רואה החשבון בבית המשפט פרוט' עמ' 35 ש' 27). ודוק, אומנם, רואה החשבון העיד שהדמות המרכזית והדומיננטית בניהול החברה היה אהרון, אך בעיני הדבר אינו מפחית כהוא זה מתפקידו של הנאשם כ- "מנהל פעיל" לאור מכלול הנסיבות בתיק.
- ה. הנאשם שימש כמנהל בלעדי של החברה בעת היעדרות אהרון: מהראיות שהוצגו בפניי עלה שבעת שאהרון לא היה נוכח בחברה מסיבה כלשהי, לרבות אשפוזים בבית חולים עקב צנתורים שעבר, וזאת גם אם מדובר בהיעדרות לפרקי זמן קצרים, הניהול הבלעדי של החברה נעשה ע"י הנאשם. כך למשל, הנאשם פנה מיוזמתו לרשויות המס בעניין הדו"חות של החברה שלא הוגשו (ראו בעניין זה עדותה של מאיה פוקס, ראש ענף עבירות בסיסיות ברשות המיסים, פרוט' עמ' 30 ש' 27 – 28, עמ' 32 ש' 5 – 7, ש' 27 – 31, עמ' 33 ש' 20 – 27).

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

7. השאלה אם הנאשם שימש כ-"מנהל פעיל", או לא, היא בבסיסה שאלה עובדתית שנבחנת על פי תפקידו ופעילותו של הנאשם בחברה. במקרה שבפני, מכלול הראיות שהוצג בפני איננו מותיר מקום לספק שהנאשם הוא "מנהל פעיל" בחברה לעניין העבירה שיוחסה לו באישום השלישי שבכתב האישום.

ד. הטענה של הגנה מן הצדק

8. משקבעתי שהנאשם הוא "מנהל פעיל" בחברה, כפי שגם אהרון היה "מנהל פעיל" בחברה, עולה השאלה האם המאשימה ערכה הבחנה אסורה בין הנאשם לבין אהרון, בעת שהחליטה לקבל את בקשתו של אהרון להמרת כתב האישום בקנס מנהלי ובמקביל דחתה את בקשתו של הנאשם לכך שגורלו בתיק יהיה זהה לזה של אהרון.

9. את הדיון בטענה של הגנה מן הצדק אחלק לחמישה חלקים כדלקמן:

- א. ביקורת שיפוטית מנהלית על ההחלטה להגיש כתב האישום.
- ב. העבירה של אי הגשת דו"ח על הכנסות לרשויות המס היא עבירה מנהלית.
- ג. החובה להציג נימוקים "בני משקל" להעדפת כתב האישום על פני קנס מנהלי.
- ד. האם נימוקי המאשימה לעריכת הבחנה בין הנאשם לאהרון הם "בני משקל".
- ה. האם הנאשם עמד בנטל להוכחת קיומה של אכיפה בררנית.
- ו. העברת הנטל למאשימה ואי הפרכת קיומה של אכיפה בררנית.

1. ד. ביקורת שיפוטית מנהלית על ההחלטה להגיש כתב האישום

10. במקרה שבפני, החלטתה של המאשימה להגיש כנגד הנאשם כתב אישום (ולאחר שהוגש שלא למחוקו) ולא להסתפק בקנס מנהלי נתונה לביקורת שיפוטית. בית המשפט רשאי לבחון את "סבירות" ההחלטה. כלל ידוע הוא כי החלטה על הגשת כתב אישום צריך שתעמוד באמות המידה של המשפט המנהלי, שכן שיקול דעתו של תובע הוא שיקול דעת מנהלי (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ [פורסם בבנו] (10.9.13) פסקאות 27 – 31 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן). בפסיקה נקבע כי בעת שנאשם מבקש לתקוף את שיקול הדעת המנהלי שהופעל בעת קבלת ההחלטה להגיש כנגדו כתב אישום, יש לעשות זאת בפני הערכאה הדיונית שבפניה הוגש כתב האישום (בג"ץ 9131/05 ניר עס כהן יעקב אגודה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 11-09-50750 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל – משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה [פורסם בנבו] (6.2.06); בג"ץ 5824/12 בן יעקב נ' וועדת הכופר שליד רשות המיסים [פורסם בנבו] (13.11.12); בג"ץ 6887/13 קניאס נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנבו] (12.1.14) פסקאות 6 ו-7 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן; ראו גם רענן גלעדי "דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים" ב-ספר אליהו מצא [2015] עמ' 529 – 564).

2. ד. העבירה של אי הגשת דו"ח על הכנסות לרשויות המס היא עבירה מנהלית

11. סעיף 1(א) לחוק העבירות המנהליות התשמ"ו – 1985, (להלן: **חוק העבירות המנהליות**) קובע כדלקמן:

"שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות כי עבירה על הוראה שנקבעה בחוק מהחוקים המנויים בתוספת הראשונה, או בתקנות שהותקנו לפיו, שאינה פשע, היא עבירה שבשלה ניתן להטיל קנס בדרך מנהלית (להלן – עבירה מנהלית); הקביעה יכול שתהיה דרך כלל, בתנאים או בסייגים".

12. העבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה הוגדרה כ-"עבירה מנהלית" בתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי – חיקוקי מיסים) תשמ"ז – 1987 (ראו סעיפים 4 ו-5 לתקנות האמורות וכן סעיף 2 לתוספת לאותן תקנות).

13. בפסיקה נקבע כי המסלול של קנס מנהלי הינו בבחינת דרך המלך לטיפול בעבירות מנהליות והמסלול של הגשת כתב אישום הינו החריג לכלל. כמו כן, חוק העבירות המנהליות נוצר בכדי ליצור מסגרת אכיפה חלופית להליך הפלילי. הוא מאפשר הליך מנהלי שהסנקציה בצידו היא קנס כאמצעי עונשי מידתי ומתון יותר בגין הפרת הסדרים שיש אינטרס ציבורי באכיפתם אך הם לוקים בתת אכיפה בשל חומרתן הפחותה של ההפרות מזה והיקפי ביצוען המרחבי מזה, ונוכח מגבלות המשאבים של הרשויות. החוק מהווה סמן חשוב לתחימת גבולותיו של המשפט הפלילי ולהעתקת זירת האכיפה של התנהגויות שאינן פליליות במהותן אל המשפט המנהלי. חוק העבירות המנהליות נועד להבטיח הליך מהיר, יעיל וסמוך ככל הניתן למועד ביצוע העבירה, ביחס לעבירות שהן קלות יחסית, מבלי להכתים את מבצען בכתם של עבירה פלילית (בג"ץ 93/06 ד.נ. כל גדר בע"מ נ' שר התעשייה, המסחר והתעסוקה [פורסם בנבו] (2.8.11), פסקאות 19 – 21 לפסק דינה של כבוד השופטת ארבל).

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

3.ד החובה להציג נימוקים "בני משקל" להעדפת כתב אישום על פני קנס מנהלי

14. סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות קובע כדלקמן:

"קביעת עבירה כעבירה מנהלית אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשלה כתב אישום, כאשר הוא **סבור שהנסיבות מצדיקות זאת מטעמים שירשמו** ובלבד שטרם נמסרה הודעה על הטלת הקנס; סעיף זה אינו גורע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום אם ביקש מקבל ההודעה להישפט על העבירה".

(ההדגשה שלי – ה'איש')

15. בפסיקה נקבע שהחובה שנקבעה בסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות להעלות על הכתב את הנימוקים להגשתו של אישום פלילי ("מטעמים שירשמו") מלמדת מעצמה על החשיבות שהמחוקק מבקש לתת לאותם נימוקים שחובה לרושם. עצם יצירתה של החובה לרשום נימוקים, מלמדת על אפשרות ביקורת חיצונית על מעשי התביעה (בג"ץ 5537/91 **אפרתי נ' אוסטפלד** פ"ד מו (3) 501, 509 (1992)). כמו כן, על "הטעמים שירשמו" שבעטיים הוחלט לבכר את המסלול של הגשת כתב אישום על פני המסלול של קנס מנהלי, להיות "**טעמים בני משקל**", כלשון כבוד השופט חשין (כתוארו דאז), ואשר מלמדים על מידת הרצינות בהגשת כתב אישום כנגד אדם והחובה לביקורת עצמית ושקילת הדברים בכובד ראש קודם העלאתם על הכתב (**שם**, עמ' 510).

16. חובת ההנמקה המופיעה בסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות הינה חלק מחובת ההנמקה הכללית שחלה על רשות שלטונית בעת קבלת החלטה בעניינו של אזרח, בין לזכותו ובין לחובתו (לדיון נרחב בחשיבותה של חובת ההנמקה שחלה על רשות מנהלית ראו: יצחק זמיר **הסמכות המנהלית** (נבו הוצאה לאור בע"מ, התשע"א – 2011) כרך ב', עמ' 1269 – 1292).

4.ד האם נימוקי המאשימה לעריכת הבחנה בין הנאשם לאהרון הם "בני משקל"

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

17. בתגובה בכתב שהגישה המאשימה ביום 17.11.15 לטיעונים בכתב של הנאשם שבהם הועלתה טענת "ההגנה מן הצדק" (להלן: **התגובה**), הועלו שני נימוקים מרכזיים להבחנה המותרת שלטענתה עשתה בין הנאשם לבין אהרן:

א. אי תשלום קנסות מינהליים שהוטלו בעבר: בסעיף 4 לתגובה נאמר שבעבר הוטלו על הנאשם קנסות מינהליים ונכון למועד הגשת כתב האישום הם לא שולמו ובנסיבות אלה אין להמיר את האישום השלישי בקנס מינהלי. בעיני, נימוק זה איננו נימוק "בן משקל" שיכול להצדיק את ההבחנה שנעשתה על ידי המאשימה בין הנאשם לבין אהרן וזאת משתי סיבות:

1.א. ראשית, המאשימה לא הבהירה אם גם לגבי אהרון הוטלו קנסות מינהליים בעבר שגם הם לא שולמו נכון למועד הגשת כתב האישום. יוזכר, שטענת ההפליה שאותה מעלה הנאשם היא ממוקדת להשוואה בינו לבין אהרן ולכן מן הראוי היה להביא מידע באותו עניין גם לגבי אהרון.

2.א. שנית, כתב האישום בתיק שבפני הוגש כנגד אהרן והנאשם בחודש ספטמבר 2011. בפועל, כפי שעלה מהדיונים בפני, אהרן שילם את הקנסות המנהליים בעניינו רק בשנת 2015. ללמדך, שעד לשנת 2015 גם אהרון לא טרח להסדיר את חובו כלפי רשויות המס.

ב. קיומו של "תיק חקר" כנגד הנאשם בלבד. על נימוק זה אעמוד בהרחבה כעת.

18. "תיק חקר" משמעו קיומה של חקירה פלילית שמתנהלת ברשויות המס כנגד הנאשם בגין חשד לביצוע עבירות מס נוספות שהן חיצוניות לכתב האישום שבפני (להלן: **תיק החקר**). המאשימה טענה בסעיף 11 לתגובה כי היא עדיין בוחנת את חומר הראיות לגבי תיק החקר ולכן טרם הוחלט אם להגיש כתב אישום כנגד הנאשם בגין תיק זה.

19. במישור העקרוני מקובלת עליי טענת המאשימה שקיומה של חקירה פלילית בתחום עבירות המס שמתנהלת כנגד הנאשם, ואשר אינה מתנהלת כנגד אהרון, מהווה נימוק "בן משקל" שלא להמיר את העבירה שבאישום השלישי לקנס מנהלי. יחד עם זאת, כפי שיובהר בהמשך, במישור הקונקרטי, התשובה שניתנה על ידי המאשימה לגבי תיק החקר אין בה די על מנת שתידחה טענתו של הנאשם בדבר "אכיפה בררנית", קרי שקיימת הפליה פסולה בינו לבין אהרון לעניין מסלול האכיפה שבו יש לנקוט לגבי כל אחד מהם.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

5.ד האם הנאשם עמד בנטל להוכחת קיומה של אכיפה בררנית

20. הלכה פסוקה היא שטענה של אכיפה בררנית היא בבסיסה טענה עובדתית שהנטל על הנאשם להוכיחה על ידי הנחת תשתית עובדתית מבוססת. רשות מנהלית נהנית מ-"חזקת תקינות המנהל", קרי, שחזקה על הרשות המנהלית שהחלטותיה נתקבלו כדין על פי אמות המידה הנהוגות במשפט המנהלי ועל מי שטוען אחרת הנטל להפריך את החזקה (ע"פ 8551/11 **סלכגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.8.12) פסקה 20 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז; בג"ץ 6396/96 **זקין נ' עיריית באר שבע** פ"ד נג (3) 289, 307 (1999)).

21. כמו כן, בעת שנאשם מציג בסיס ראיתי לטענתו כי בוצעה לכאורה אבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם הרלוונטיים שווים, מתערערת חזקת התקינות והנטל עובר אל כתפי הרשות המנהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה – אף שהיא נחזית בררנית על פני הדברים – התבססה על **שיקולים עניינים** בלבד ולא על שיקולים פסולים (ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** [פורסם בנבו] (10.9.13) פסקה 38 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן; ע"פ 7696/14 **גבריאלי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.2.15) פסקה ח' לפסק דינו של כבוד השופט רובינשטיין).

22. במקרה שבפני, לפי "חזקת תקינות המנהל" חזקה על המאשימה שלא הפלתה בין הנאשם לאהרון, בכל הנוגע לאופן אכיפת העבירה של אי הגשת דו"ח לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, ושבוצעה על ידי שניהם מעצם כך שלא הגישו את הדו"ח על הכנסותיה של החברה לשנת 2009 (האישום השלישי). בנוסף, לאור הראיות שהובאו בפניי, הנני קובע שנסתרה "חזקת תקינות המנהל" ולכן יש להעביר את הנטל אל המאשימה להפרכת הטענה של אכיפה בררנית שהעלה הנאשם. הראיות שהוצגו בפניי ואשר מצדיקות העברת הנטל למאשימה הן כדלקמן:

א. הנאשם ואהרון הם המנהלים הפעילים היחידים של החברה. הלכה פסוקה היא שבעת שבית המשפט בוחן טענה של "אכיפה בררנית" שאותה מעלה נאשם עליו לבחון תחילה את "קבוצת השוויון" שעימה נמנה הנאשם (ע"פ 8551/11 **סלכגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.8.12) פסקאות 14 – 22 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק-ארז). כמו כן, הפסיקה הכירה באפשרות להעלות טענה של "אכיפה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

בררנית" בין נאשמים שונים באותה פרשה (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ [פורסם בנבו] (10.9.13) פסקה 23 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן). במקרה שבפני, "קבוצת השוויון" הרלבנטית היא מנהלים פעילים אחרים באותה חברה, קרי אהרן.

ב. אחריותו של אהרון בכל הנוגע לאי הגשת הדו"ח על הכנסותיה של החברה לגבי שנת 2009, קרי השנה הרלוונטית לאישום השלישי שמשותף לאהרון ולנאשם, היא שווה לזו של הנאשם. ואף זאת, מהראיות שהובאו בפניי עלה שאהרון היה הדמות הדומיננטית בניהול הפעיל של החברה ובעוד שהנאשם היה "יד ימינו" ועושה דברו.

ג. לאהרון יוחסו בכתב האישום ארבעה אישומים נוספים, עם עבירות זהות לזו שמופיעה באישום השלישי שמשותף לאהרון ולנאשם, ואף על פי כן, אהרון נמחק מכתב האישום והנאשם לא.

ד. המחדלים נשוא כתב האישום בכללותו הוסרו. הווה אומר, הדו"חות בכל חמשת האישומים הוגשו לרשויות המס. יוצא מכך, שבהקשר הספציפי של הסרת המחדלים, לרבות לגבי האישום השלישי, הנאשם ואהרון שווים.

6.ד העברת הנטל למאשימה ואי הפרכת קיומה של אכיפה בררנית

23. כאמור, במישור העקרוני, קיומה של חקירה פלילית בתחום עבירות המס כנגד הנאשם, כאשר לא מתקיימת חקירה פלילית מקבילה, בין באותו עניין ובין בעניין אחר כנגד אהרון, מהווה צידוק מספיק שלא להמיר את האישום השלישי בעניינו של הנאשם, לקנס מנהלי. דא עקא, המאשימה לא הביאה בפני בית המשפט מידע מספיק לגבי "תיק החקר" בכל הנושאים הבאים:

א. סוג העבירות – לא הובא בפניי מידע כלשהו לגבי סוג עבירות המס שבהן חשוד הנאשם במסגרת תיק החקר. כך למשל, לא ברור האם מדובר בעבירות מסוג עוון או בעבירות מסוג פשע.

ב. מועד ביצוע העבירות – קיימת חשיבות לשאלה מתי בוצעו העבירות וכמה זמן חלף מאז מועד ביצוען ועד היום.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

- ג. מתי החלה החקירה ומתי הסתיימה – על המאשימה לתת הסבר לבית המשפט מתי החלה החקירה בעבירות מושא תיק החקר והאם היה עיכוב בין מועד התעוררות החשד לגבי ביצוען של העבירות ומועד תחילת החקירה. כמו כן, על המאשימה להבהיר מתי הסתיימה החקירה, וזאת על מנת שבית המשפט יקבל תמונה לגבי קצב התקדמות החקירה.
- ד. כמה זמן חלף ממועד סיום החקירה ועד היום – נתון זה הוא רלוונטי על מנת שבית המשפט יבחן אם חל שיהוי בלתי מוסבר בטיפול של רשות התביעה בתיק החקירה, או לא. כמו כן, ככל שחל שיהוי בקבלת ההחלטה אם להגיש כתב אישום כנגד הנאשם בגין תיק החקר, יש לבחון האם השיהוי נבע מנימוקים ענייניים, או לא.
- כל הנתונים הנ"ל שפורטו בסעיפים קטנים (א) – (ד) לעיל, ייקראו להלן למען הנוחות:
המידע החסר.
24. יודגש תחילה שאינני קובע שאכן היה שיהוי בלתי ענייני בטיפול גורמי האכיפה בתיק החקר של הנאשם. עם זאת, שומה היה על המאשימה לפרט בפני בית המשפט את המידע החסר על מנת שבית המשפט יבחן אם היה שיהוי או לא, וככל שהיה שיהוי האם הדבר נבע משיקולים ענייניים. התכלית של המידע החסר היא כדי בית המשפט יוכל לבחון את "סבירות" ההחלטה של המאשימה לערוך הבחנה בין הנאשם לבין אהרון לעניין מסלול האכיפה שבו תנקוט לגבי כל אחד מהם לעניין העבירה מושא האישום השלישי שבוצעה על ידי שניהם.
25. המידע החסר נסוב סביב הסוגיה של "**הימשכות ההליכים**" בתיק החקר. ככל שההליכים בעניין תיק החקר נמשכו מעל לסביר, פוחת המשקל הסגולי של תיק החקר לעניין ההבחנה שנערכה בין אהרון לבין הנאשם בשאלה האם להמיר את האישום השלישי בקנס מנהלי. וכך גם הפוך, קרי, ככל שהימשכות ההליכים בתיק החקר עומדת במבחן הסבירות, וזאת מטעמים ענייניים, אזי עולה המשקל הסגולי של תיק החקר לעניין ההבחנה האמורה בין הנאשם לאהרון.
26. הסוגיה של "**הימשכות ההליכים**" בתיק פלילי היא בעלת משמעות קרדינאלית. כך למשל, היועץ המשפטי לממשלה מצא לנכון לקבוע הנחיות מפורשות בעניין "**משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום**" (מספר הנחיה 4.1202 מחודש אוגוסט 2010) ובהן נקבעה חובה על רשויות התביעה לזרז את הטיפול בהליכים פלילים.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

27. כמו כן, בפסיקה נקבע שהימשכות בלתי סבירה של הליכים עלולה לגרום לחשוד או לנאשם נזקים מוחשיים, כגון: הנזק שנגרם לאדם אשר מושעה ממקום עבודתו, בין אם בהסכמתו ובין אם לאו, עד שיתיימו ההליכים הפלילים בעניינו; או נזק שנגרם לפלוני שלא יכול להיקלט בעבודה חדשה נוכח ההליכים הפלילים התלויים ועומדים כנגדו; וכמובן שפעמים רבות הנזק אינו נחלתו של פלוני בלבד, אלא גם של משפחתו והסובבים אותו (ראו: דבריו של הכבוד המשנה לנשיאה השופט רובינשטיין ב-ע"פ 7696/14 גבריאלי נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (11.2.15) בפסקאות יא' – טו' לפסק דינו).
28. בנוסף, ב-ע"פ 7014/06 מדינת ישראל נ' לימור [פורסם בבנו] (4.9.07) נקבע שיתכנו מקרים נדירים בהם השתהותה של התביעה בהגשת כתב אישום תהיה בלתי סבירה באופן אשר יצדיק את ביטולו של כתב האישום וזאת בייחוד כאשר השתהות זו לא נובעת מסיבות מוצדקות (פסקה 62 לפסק הדין).
29. ב-ע"פ 6384/11 בן חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בבנו] (5.2.14) נקבע שבבואו של בית המשפט לבחון האם התקיים שיהוי מטעם רשות מינהלית בטיפול בהליך מסוים, יש לשקול שני פרמטרים: ראשית, אורך ההשתהות. שנית, נסיבות ההשתהות (פסקאות 25 – 28 לפסק דינו של כבוד השופט גובראן) (להלן: פסק דין בן חיים).
30. בפסק דין בן חיים (שם), נקבע שהפרמטר של נסיבות ההשתהות לוקח בחשבון רשימה פתוחה של שיקולים. ראשית, חומרת העבירה, ככל שחומרה זו יתרה היא, יראה בה בית משפט גורם המקרה את עוקצו של השיהוי. שנית, יש לבחון על מי מהצדדים רובץ האשם שבעטיו נגרם השיהוי. מצד אחד יש לבחון האם ההשתהות של הרשות נבעה ממניעים פסולים או מכוונה להגן על אינטרס ציבורי. מצד שני, יש לבחון האם השיהוי נובע גם מאשם של הנאשם עצמו, כגון נאשם שנמלט מאימת הדין, או הסתתר מהרשויות. תחת מסגרת זו יש לבחון התנהלותו של נאשם בשנים שחלפו מעת קרות העבירה והאם ביצע עבירות נוספות. שלישית, יש לבחון את תוצאותיו של השיהוי על יכולתו של נאשם לנהל את הגנתו. רביעית, יש לשקול האם יש בתוספת הזמן שנוצרה בעקבות השיהוי, בכדי ליצור תוצאה בלתי צודקת שאינה מידתית, כך שההמתנה יוצרת התעמרות קשה.
31. לאור העובדה שהמאשימה לא הציגה בפני בית המשפט את המידע החסר בנוגע לתיק החקר, בית המשפט לא יכול לבחון אם מתקיימים לגבי הפרמטרים הנ"ל כפי שהובאו בפסק דין בן חיים. במילים אחרות, הנני קובע שהמאשימה לא הצליחה להפריך את טענת

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

האכיפה הבררנית שהעלה הנאשם ביחס לאהרון, וזאת בכל הנוגע לאופן אכיפת העבירה של אי הגשת הדו"ח על הכנסותיה של החברה בשנת 2009.

32. יתר על כן, אילו היה מובא המידע החסר הוא היה נותן בידי בית המשפט כלים מתאימים לעריכת השוואה בין תיק החקר של הנאשם לבין עבירותיו הנוספות של אהרון בארבעת האישומים הנוספים שלא יוחסו לנאשם, ואשר לא מנעו מהמאשימה להעביר את אהרון למסלול המנהלי.

33. לסיכום, הנני קובע כדלקמן:

א. הנטל הראשוני להוכחת קיומה של אכיפה בררנית: הנאשם עמד בנטל הראשוני שרובץ לפתחו להוכחת קיומה של אכיפה בררנית בינו לבין אהרון. הווה אומר, הנאשם הצליח לסתור את "חזקת תקינות המנהל" לפיה המאשימה פעלה כדין בעת שערכה הבחנה בינו לבין אהרון והמירה את כתב האישום של אהרון בקנס מינהלי.

ב. העברת הנטל למאשימה: משעמד הנאשם בנטל הראשוני, עובר הנטל למאשימה להפרכת הטענה של אכיפה בררנית;

ג. המאשימה לא עמדה בנטל: אין די בהפנייה הכללית של המאשימה לעובדת קיומו של "תיק חקר" כנגד הנאשם כדי להפריך את טענת האכיפה הבררנית בינו לבין אהרון. היה על המאשימה להביא בפני בית המשפט את כל המידע החסר בנוגע לתיק החקר, ואשר היה יכול לתת כלים בידי בית המשפט לבדיקת **המשקל הסגולי של תיק החקר** כבסיס להבחנה בין הנאשם לבין אהרון לעניין מסלול האכיפה המתאים שיש לנקוט בו לגבי כל אחד מהם לגבי העבירה הזוהה שביצעו (אי הגשת דו"ח ההכנסות של החברה לשנת המס 2009).

ד. קבלת הטענה של אכיפה בררנית: מאחר והמאשימה לא הביאה בפני בית המשפט את המידע החסר הנני קובע שהמאשימה לא עמדה בנטל להפרכת הטענה של אכיפה בררנית שהעלה הנאשם בנוגע למסלול האכיפה שנעשה בו שימוש לגבי כל אחד מהם. במילים אחרות, הטענה של אכיפה בררנית מתקבלת. הווה אומר, מקובלת עליו טענתו של הנאשם כי מתקיימים בעניינו תנאיו של סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב – 1982, קרי "הגשת כתב האישום

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50750-09-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ ואח'

או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

ה. סוף דבר

34. לגבי הנאשם 3: על פי סמכותי בסעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב – 1982, הנני מורה על ביטול האישום השלישי כנגד הנאשם 3, רחמים מימון. המשמעות המעשית של הקביעה האמורה היא שהנאשם יימחק מכתב האישום, כפי שנעשה בעניינו של אהרון. הנאשם יעבור למסלול הקנס המנהלי, היינו על המאשימה לקבוע בעניינו קנס מנהלי לגבי העבירה שמופיעה באישום השלישי, וזאת כפי שנעשה בעניינו של אהרון.

35. לגבי הנאשמת 1: הנני מרשיע את הנאשמת 1, אהרון מימון חברה לבנין ופיתוח בע"מ, בביצוען של העבירות הבאות:

א. באישום הראשון, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

ב. באישום השני, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

ג. באישום השלישי, בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

ניתנה היום י"ט טבת תשע"ו, 31/12/2015 במעמד הנוכחים.

הישאם אבו שחאדה, שופט